

Kronisk sjúka

Oddagrein

ORSØKIARNAR til at gamli trolaraflothin hjá fólkafloksmonnum nú rekur oljubrendur runt fyrí vág og vind, siga teir vera hin almenni bygnaðurin í Føroyum.

TAD er erliga talað ikki sørt trupult at finna út av um ein skal flenna ella gráta, nú tá høvi hevur verið at hyggja nærri at, hvat tað er teir báðir nýggju fólkaflokslandsstýrismennirnir ætla at taka sær fyrí, nú teir hava mynstrað um borð á illa rívu sambandsskútuna »Agnes Louise«.

SKILIÐ er ikki gott umborð: Seglforingin er í fillum, tangarnir eru tómir og provianturin er um at ganga undan! Til tess at halda hitanum eru teir farnir undir at bróta niður bygnaðin. Alt leysafær er langt síðan kolað upp!

ALMENNI bygnaðurin, almenna forbrúkið, skal setast eftir inntøkunum hjá vinnuni! Hetta hevði ikki verið annað enn rætt og rímligt í øllum normalum samfeløgum. Í flestu samfeløgum er tað soleiðis, at til grund fyrí einum almennum bygnað, einari almennari nýtslu, liggja tær inntøkur samfelagið nú einaferð hevur!

HER hjá okkum er tað ikki so. Her er tað - øvugt - tað almenna, ið skal halda lív í einum vinnulívsbygnaði, ið er farin fyrí bakka, ikki bert eina ferð, men upp í saman!

FORTREYTTIN fyrí inntøkum er eitt sovorðið slag av vinnuvirksemi, at hetta spýtir annað út enn bara reyð töl!

FORTREYTTIN fyrí at eitt vinnulív skal kasta nakað av sær er tann einfalda: At hetta vinnulív er sunt strukturerað, hevur nýmótans amboð at virka við, og verður ríkið skilagott. Ella stutt: At vinnulívið er skrúvað saman, sum tað skal, og verður ríkið, sum tað skal.

»FØROYSKA samfelagið er sjúkt« - sigur Anfinnur Kallsberg. Hetta er ikki rætt og tað veit Anfinnur Kallsberg av. Hann snarar veruleikanum tann vegin tað í lotuni passir fólkafloksmonnum best. Tað hevði verið ólíka meira hugaligt og tað hevði givið vónir um at okkurt positivt fór at spyrjast burtur úr *eisini* hesi samgonguni, um Anfinnur Kallsberg hevði hildið seg til sannleikan.

SANNNLEIKIN er tann, at samfelagið er um at gleppa okkum av hondum, orsakað av einum heilt ígjøgnum sjúkum vinnulívi.

SJÚKAN er deyðilig!

TAD fer einki at hjálpa at soria alt annað niður til tess at skifta slittutir út í deyðakomnu gomlu fólkafloksvinnuni. At brúka allar midlar til framhaldandi at halda lív í hesum deyðakomna respiratorsjúklingi er tað, sum sjúkt er!

Samdur við lögmanni í, at tað eru úrslitini, sum telja

Viðmerking

Jóannes Eidesgaard skivur

Bláðstjórin á Sosialinum hevur drúga samrøðu við Edmund Joensen, lögmann, í blaðnum 14. juni. Eg hevði faktiskt roknað við, at blaðstjórin fór at biðja um minar viðmerkingar, tá henda samrøða í høvuðsheitum snúði seg um javnaðarflokk, men serliga um min leiklut í landsstýrinum.

Tá hetta ikki enn er gjørt, so vil eg her koma við nøkrum viðmerkingum.

Størsti parturin av tí, sum lögmaður fær fram, er enn eitt skuladømi um hansara serligu uppfatar av sannleikanum. Enn einaferð sleppur hann at tosa í yvirskriftum, sum hann eftirhondin er vorðin ótrúlig dugaligur til, sjálvandi tí at fjølmíðlarnir sleppa honum.

Men vanliga brigsfaríð og annars vanligu bakbitini frá lögmanni skal eg lata fara, men bert taka tað fram, sum lögmaður sigur um, at eg sum landsstýrismaður havi isolerað meg, og at javnaðarflokkurin nú skal standa spillnakin.

Tað, at eg skal hava isolerað meg í arbeiðinum, tað kunnu onnur, bæði starvsfelagar og embætisfólk, meta um, og vænti eg ikki, at tey koma til somu niðurstaðu sum lögmaður, tvørturímóti. Men eitt vil eg ikki hava sitandi á mær, og tað er, at eg ikki havi arbeitt við tí arbeiðsetningi, sum samgongan setti meg til, soleiðis sum lögmaður fegin vil hava tað at ljóða.

Tí havi eg tikið gamla samgonguskjalið fram og hugt eftir, hvat vit ynsktu skuldi fremjast innan mið málssøki:

- stevnumið at fáa javnvág í búskapin.

viðm.: figgarlógin fyrí 1995 hevði eitt hall uppá 210 mió. kr., meðan endaliga úrslitið fer at liggja um 50 mió. kr. Við hesi gongd høvdu vit møguleiga havt javnvág longu í 1997.

- avlop skal framvegis vera á handils- og gjaldsjavnanum.

viðm.: seinastu hagtølini siga, at bæði handils- og gjaldsjavni eru positivir.

- langfiggarætlan verður gjørd.

viðm.: hetta hevur tann styrkta figgar- og búskaparæðlin tikið sær av, men tað sum tørvar er tann politiska prioritering.

- alneyðugt at lækka skatta-trýstið.

viðm.: hetta varð gjørt við skattalættanum upp á uml. 100 mió. kr., sum serliga kom lág- og miðalinntøkunum til góðar, umframt at barnafrádrátturin og serliga viðbótin til pensjonistar vórðu hækkaðar.

- við atlit til føroyingum í vinnu uttanlands, skal skattaskipanin gera tað møgulegt hjá húski teirra at verða búgvandi í Føroyum.

viðm.: her verður veittur frádráttur fyrí ferðing og kostarhald.

- hægri botnfrádráttur skal tryggja, at láginntøkur skulu verða lagaligari skattaðar.

viðm.: botnfrádrátturin er ikki broyttur, men í staðin er skattastigin broyttur, soleiðis at effekten er tann sama.

- hægri botnfrádráttur skal tryggja, at grundupphæddin í fólkapensjónini verður skattafrí.

viðm.: hetta varð fram til 1. januar 1996, tá soleiðis at tað er ein upphædd svarandi til grundupphæddina, sum er skattafrí.

- marginals-katturinn verður lækkaður.

viðm.: hesin varð lækkaður fyrí 28 mió. kr. pr. 1. januar 1995.

- ferðifrádráttur millum heim og arbeiðspáss.

viðm.: hesin er innfóddur.

- telefonfrádráttur til langfarafiskimenn.

viðm.: hesin er innfóddur.

- hjúntabandsstöðan skal ikki hava skattliga ávirkan.

viðm.: 26. mai 1995 samtykti landsstýrið at seta ein arbeiðsbólk til at gera eitt álit hesum viðvíkjandi. Freistin varð sett til 1. juni 1996, so málið liggur nú í landsstýrinum.

- møguleiki fyrí at differentiera meirvirðisgjaldið.

viðm.: hetta málið er ikki fram, tí fyrí tað fyrsta kostar tað rættliga nógv umsitingarliga, um ikki differentiering verður hildin til avmarkaðar vörubólkar sum olju, el, tlf. o.l. Hin vegin dugdu vit ikki at siggja, at vit kundu verða hesa inntøku fyríuttan.

- lækka meirvirðisgjaldið á tænastuvinnuna og smáindnaði.

viðm.: gjaldið er ikki lækkað, men í staðin hevur SEV fingið eitt tilskot upp á 5 mió. kr., soleiðis at idnaðarstreymurin kundi lækka, og vit hava givið frádrátt til sethúsa- og bilumvælingar. Hetta fyrí ikki at fara á gildi við myg-satinum.

- lógin um figgarogrnarav-gjald verður ikki endurnýggjað.

viðm.: henda lógin er ikki heilt tikin av, men avgjaldið er minkað munandi. Landsstýrið metti ikki, at figgarligar fortreytir vóru fyrí heilt at taka hetta avgjaldið burtur.

- rentuskatturinn verður í mesta lagi 35%.

viðm.: tað er gjørt.

- møguleikin fyrí at seta á stovn frihavnr verður kannaður.

viðm.: hesin møguleiki er kannaður, og lógargrundlag er nú fyrí at seta á stovn frihavnr í Føroyum.

Hetta var tað, sum stóð í okkara samgonguskjali undir »Figgar- og búskaparmálum« og undir »Skatta- og tollmálum«.

Umframt hetta, so hava vit endurskoðað og bót munandi um okkara skatta-útrokning, soleiðis at útrokningen er meira jøvn,

uttan mun til nær løndagur er. Harumframt er skipanin nú rættari við árslok og lættari hjá skattgjaldaranum at forútsiga.

Vit hava ment munandi um okkara figgarstýring, og vit hava effektiviserað munandi um okkara innkrevjing. Hetta er ein avgjörd fortreyt fyrí, at vit skulu hava tamarhald á almennu útreiðslunum.

Vit hava í sama sambandi styrkt munandi um figgar- og búskaparæðluna, sum jú er krumbappurin í almennu umsitingini í Tinganesi. Vit hava eina munandi meira gjøgnumarbeidda figgarlóg nú enn nakrantíð áður, samstundis sum eftirlitið við jattanum er styrkt.

Síðan liggur eitt mál greitt at seta í verk frá 1. januar 1997, sum er at automatisera sjálvuppgávuna og ognaruppgørðina, soleiðis at allar flestu skattgjaldarar sleppa heilt undan at sita og fylla hesar út.

So hóast bert 20 mánaðar sum landsstýrismaður í figgararmálum, so eru her nøkur úrslit, sum eg eri fult nøgdur við. Er lögmaður ikki nøgdur, so er tað bara harmiligt.

Eg haldi, at lögmaður í sambandi við onkra av nývalshóttanum hevur sagt, at tað eru úrslitini, sum telja. Eg fái ikki verið meira samdur, men lat okkum nú siggja tini.

Taka vit so avrikini hjá Andreas Petersen við, so man javnaðarflokkurin ikki standa so spillnakin, sjálvt um vit søgdu samstarvið við samgonguna upp. Vit søu okkara leiklut vera at enda komnan og tóku avleiðingar av tí og fóru við upp-reistari pannu.

Vit í javnaðarflokkinum kenna okkara trupulleikar, og vit viðurkenna okkum teir, men fremst av øllum, vit gera tað í semju, og tað er so frægari, enn sum lögmaður og sambandsflokkurin at halda seg vera í finasta skrud, inntil veljarin sigur tykkum, hvussu naknir tit eru. Tá verður tað sum við keisaranum á sinni.

Jóannes Eidesgaard

sosialurin
- fimm ferðir um vikuna

Sosialurin